

3. โครงการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์หลังได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ (อุทกภัย)

หลักการและเหตุผล

ตามที่จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เมื่อเดือนกันยายน – พฤศจิกายน 2568 ที่ผ่านมา ผลกระทบในพื้นที่ อำเภออินทร์บุรี และอำเภอบรรพตพิสัย เป็นหลัก ทำให้เกิดผลกระทบกับสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรในพื้นที่ การเกิดภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุ ลมหนาวรุนแรง หรือโรคระบาด ส่งผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงทั้งด้านสุขภาพ อาหาร ที่อยู่อาศัย ความเครียด และอัตราการรอดชีวิต เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้รับความเสียหายด้านเศรษฐกิจและสวัสดิภาพสัตว์ จึงจำเป็นต้องมีโครงการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์อย่างเป็นระบบ เพื่อ

- ลดการสูญเสียชีวิตสัตว์
- ลดการระบาดของโรคหลังภัยพิบัติ
- ฟื้นฟูสภาพร่างกายสัตว์ ผลิตผลผลิต
- ฟื้นฟูพืชอาหารสัตว์
- ฟื้นฟูขวัญกำลังใจเกษตรกร

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ฟื้นฟูสุขภาพสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติให้กลับมาสมบูรณ์พร้อมเพิ่มผลผลิต
2. ป้องกันและควบคุมโรคสัตว์หลังเกิดภัยพิบัติ
3. ให้ความรู้เรื่อง พืชอาหารสัตว์ และยา/วัคซีนที่จำเป็น ยาถ่ายพยาธิ ยาบำรุงสุขภาพสัตว์
4. ให้ความรู้เกษตรกรเรื่องการดูแลสุขภาพสัตว์หลังภัยพิบัติและการเตรียมความพร้อมในอนาคต

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- ฟื้นฟูสุขภาพสัตว์ โค กระบือ แพะ สัตว์ปีก และอื่นๆ ในพื้นที่ ประสบอุทกภัย
- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 20 ราย

เชิงคุณภาพ

- สัตว์มีสุขภาพดี ลดอัตราการตายและการป่วย
- ลดการระบาดของโรคหลังภัยพิบัติ
- เกษตรกรมีความรู้ในการดูแลและป้องกันภัยพิบัติในอนาคต

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

ตั้งแต่เดือน มกราคม 2569 ถึง มีนาคม 2569

งบประมาณ

-ไม่มีงบประมาณ

พื้นที่ดำเนินโครงการ

ตำบล/อำเภอ/จังหวัด พื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบและเสียหายจากอุทกภัย ในจังหวัดสิงห์บุรี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี

วิธีการดำเนินงาน / กิจกรรมสำคัญ

- 1) สำรวจความเสียหายและคัดกรองสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ
- 2) จัดตั้งทีมสัตวแพทย์เคลื่อนที่ลงพื้นที่ให้บริการ ตรวจรักษาสัตว์ป่วย ให้ยาบำรุง วิตามิน และเวชภัณฑ์ที่จำเป็น บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสำคัญ ให้ความช่วยเหลือด้านอาหารสัตว์ สนับสนุนอาหารสัตว์ฉุกเฉิน
- 3) สนับสนุนแร่ธาตุ-อาหารเสริม
- 4) แนะนำการผลิตอาหารสัตว์ทดแทนชั่วคราว
- 5) การดูแลสัตว์หลังภัยพิบัติ
- 6) การป้องกันโรคระบาด
- 7) การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติครั้งต่อไป
- 8) ติดตามและประเมินผลหลังการฟื้นฟู

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สัตว์เลี้ยงมีสุขภาพดีขึ้น อัตราการตายและเจ็บป่วยลดลง
- ลดความเสี่ยงของโรคระบาดในพื้นที่
- เกษตรกรมีรายได้และความมั่นคงด้านปศุสัตว์
- ฟื้นฟูระบบการผลิตปศุสัตว์ในพื้นที่ได้เร็วขึ้น
- เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติที่ยั่งยืน

โครงการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์หลังได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- การให้ความร่วมมือของเกษตรกรและชุมชน ท้องถิ่น ให้ข้อมูลความเสียหายที่ถูกต้อง ให้ความร่วมมือในการดูแลสัตว์ตามคำแนะนำ
- การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ/ท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้อง
- การเข้าถึงเวชภัณฑ์ วัคซีน และพืชอาหารสัตว์ที่เพียงพอ ต่อจำนวนสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ และทันถ่วงที
- ทีมสัตวแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อม สามารถลงพื้นที่ให้บริการรักษาและฉีดวัคซีนได้ทันเวลา
- การสื่อสารข้อมูลและการแจ้งเตือนที่รวดเร็ว
- งบประมาณในการขับเคลื่อน ตลอดจนกระบวนการ ไม่ซับซ้อน สามารถดำเนินการได้เองในหน่วยปฏิบัติ

ปัญหาและอุปสรรค

- การเข้าถึงพื้นที่ยากเนื่องจากสภาพภูมิประเทศหลังภัยพิบัติ ถนนเสียหาย ดินโคลน
- การขาดแคลนพืชอาหารสัตว์และอาหารสัตว์ อื่นๆ สามารถทำให้สัตว์อ่อนแอได้
- โรคระบาดที่แพร่กระจายรวดเร็วในช่วงหลังภัย เนื่องจากสัตว์มีความเครียดหลังได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ
- งบประมาณและทรัพยากรจำกัด เวชภัณฑ์ วัคซีน คน รถเคลื่อนที่ เรือ เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อน ไม่ทันต่อห้วงเวลาที่จำเป็น
- เกษตรกรบางรายไม่แจ้งข้อมูลที่ต้องการหรือแจ้งล่าช้า ทำให้เสียโอกาสและไม่ได้รับการบริการ

ข้อเสนอแนะ

- จัดตั้งคลังสำรองฉุกเฉิน อย่างจริงจัง เช่น กองทุนหรือคลังสำรองพืชอาหารสัตว์และเวชภัณฑ์ฉุกเฉิน
- จัดทำทะเบียนฟาร์มและข้อมูลสัตว์เพื่อช่วยเหลือได้รวดเร็ว และให้เกษตรกรแจ้งการขึ้นทะเบียนข้อมูลปศุสัตว์เป็นประจำเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
- สร้างเครือข่ายอาสาสมัครปศุสัตว์ในชุมชน เพื่อเป็นการแจ้งเตือนและช่วยเหลือเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว
- ฝึกอบรมเกษตรกรด้านการบริหารความเสี่ยงภัยพิบัติ
- บูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านป้องกันภัยพิบัติอื่น ๆ
- จัดสรรงบประมาณ ให้หน่วยปฏิบัติโดยตรง และคล่องตัวในการเบิกจ่าย